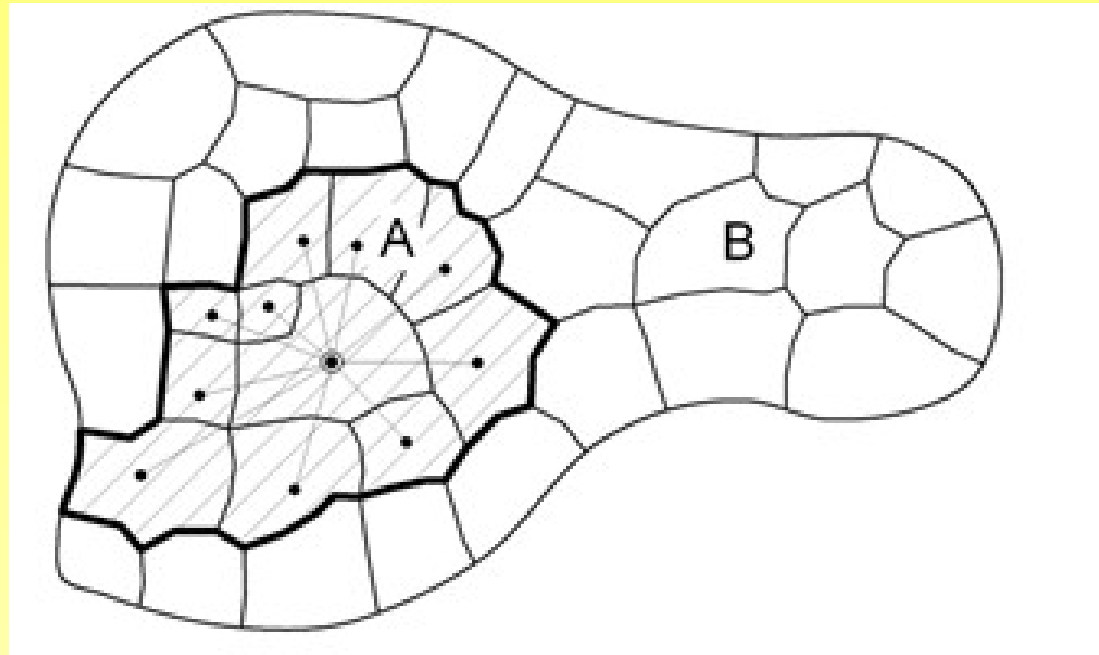

Základy regionální geografie

cvičící:
Tomáš Novotný

seminář č. 10
27. dubna 2017

Komentář k 7. cvičení

- rozeznávání vnějších a vnitřních faktorů
- důležité pro formulaci opatření
 - co a jak můžeme ovlivnit
 - čemu se přizpůsobit, na co se připravit
 - v protokolech se návrhy konkrétních opatření moc nevyskytovaly
- prezentace – časté chyby
 - příliš drobný text
 - zavádějící vzhled grafů (osa Y)

Zadání 8. cvičení

- **Mediální a kulturní obraz území**
- pokuste se zjistit, jaký je mediální obraz vašeho kraje
 - média nadregionálního významu
 - celostátní, zahraniční
 - zmínky o celém kraji nebo o místech v něm
 - zprávy z letošního roku, ne starší
- dále zmapovat obraz kraje v kultuře
 - film, výtvarné umění, literatura, lidové písně...
- podrobné zadání ve studijních materiálech!
 - tam se hovoří o okresu, ale zabývejte se celým „svým“ krajem

Vypracování 8. cvičení

- metodika je do značné míry na vás
 - ale v závěru byste ji měli vysvětlit a obhájit
- pečlivě uveďte všechny zdroje
- mediální obraz nejen zkonstruujte, ale také podrobte kritice na základě vlastních zkušeností a znalostí
- rozsah cca 2 strany A4
- termín odevzdání **3. 5.** ve 20.00
- na příští hodině (4. 5.) 3 prezentace

A nyní něco úplně jiného...

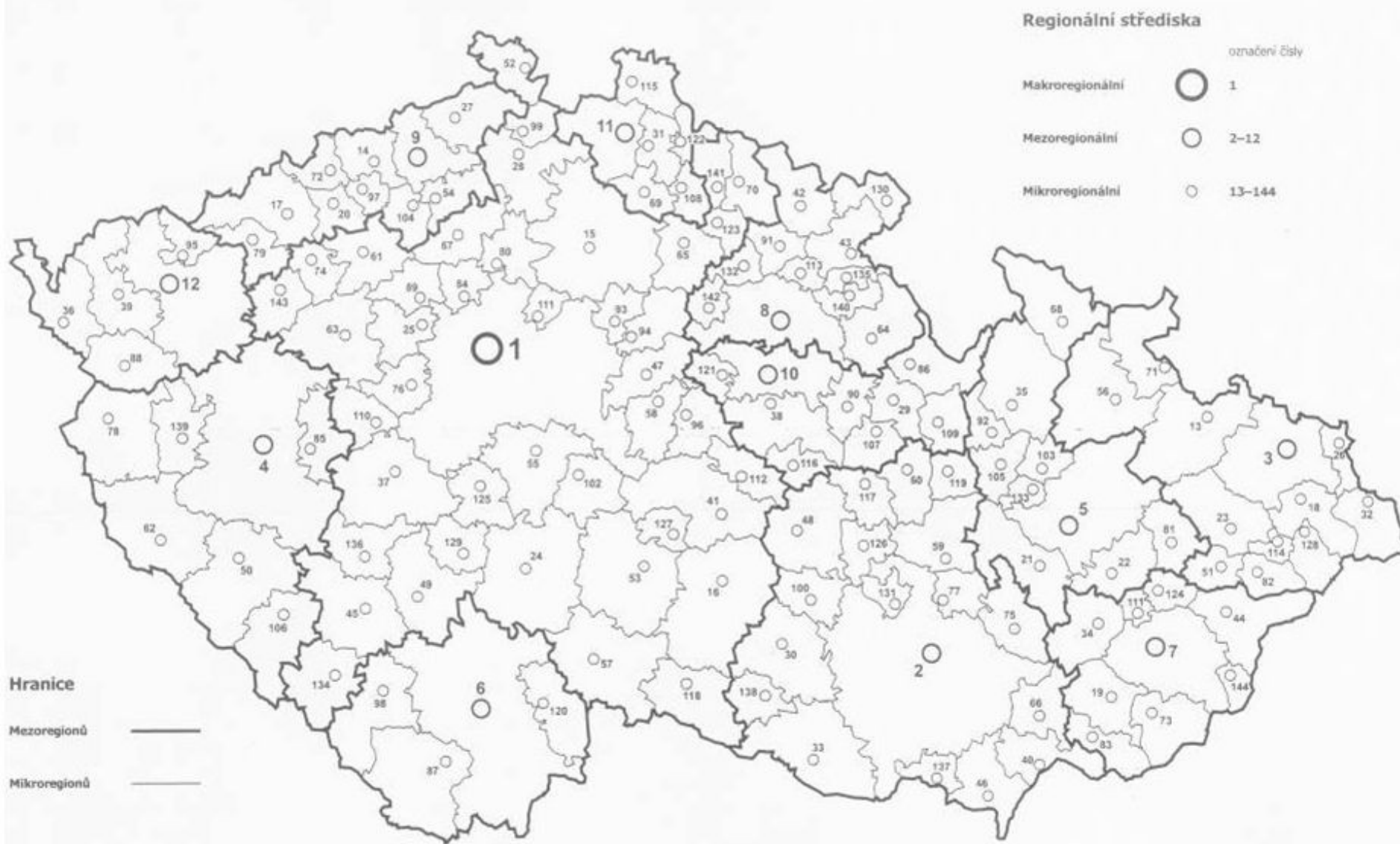
Regionální taxonomie

- metoda sloužící k diferenciaci nehomogenního prostoru a k vymezení regionů
- tj. metoda organizace prostoru
- 2 části:
 - regionalizace (individuální)
 - vymezení regionů na zvolené hierarchické úrovni
 - zaměřuje se na odlišnosti
 - výsledkem systém prostorově sousedících jednotek („dlaždice“)
 - regionální typologie (typologická regionalizace)
 - seskupování regionů na základě zvolených kritérií
 - zaměřuje se na podobnosti
 - vytvořené celky nemusí být prostorově souvislé
- *více viz Toušek, Kunc, Vystoupil a kol.: Ekonomická a sociální geografie, Plzeň 2008, kapitola 10*

Regionalizace: teorie X praxe

- rozhodující je vždy účel dané regionalizace
- **správní členění** by mělo být založeno na „přirozené“ spádovosti
 - kritérium dostupnosti (nemusí být přímo úměrná vzdálenosti)
 - důležitá je ale také kompaktnost, srovnatelnost celků
- skutečná podoba administrativních regionů je výsledkem mnoha dalších faktorů
 - historický vývoj, tradice
 - v Česku během 20. století značná diskontinuita
 - politika
 - existující správní celky na vyšší i nižší úrovni

Mapová příloha: Sociogeografická regionalizace České republiky (2001)

Poznámka: Čísla označující střediska odpovídají jejich pořadí podle komplexního regionálního významu a jsou uvedena v tabulkové příloze 3.

Zadání 9. cvičení

- **Vymezení jednoduchého spádového regionu**
- Na území svého kraje vyberte jedno **okresní město** a vymezte jeho spádový region
- podle dojížděky za prací dle **SLDB 2011**
- do spádového regionu budou (vedle střediska samotného) patřit obce, z nichž do střediska dojíždí **30 a více procent** zaměstnaných osob vyjíždějících do zaměstnání

Cesta k datům

- WWW.CZSO.CZ
- „Vyberte si kraj“ (klikatelná mapa)
- Statistiky → Sčítání lidu, domů a bytů (2. sloupec) → Okresy → Dojíždka do zaměstnání a škol
- vybrat okres → **Tab. 714** – Vyjíždějící do zaměstnání a do školy podle pohlaví, věku a podle obce vyjíždky a obce dojíždky

Tab. 714

- Pro každou obec v okrese zjistíte, kolik zaměstnaných osob **vyjíždí do zaměstnání** a kolik dojíždí do okresního města

Tab. 714 Vyjíždějící do zaměstnání a do školy podle pohlaví, věku a podle obce vyjížděky a obce dojížděky
definitivní výsledky podle obvyklého pobytu

Období: 26. 3. 2011
Území: okres Prostějov

Obec vyjížděky, obec dojížděky	Vyjíždějící celkem	Zaměstnané osoby vyjíždějící do zaměstnání									Žáci, studenti a učni vyjíždějící do školy		
		celkem	z toho ženy	v tom ve věku						celkem	z toho		
				15 - 24	25 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 a více		nezjištěno	ve věku 6 - 14 let	vyjíždí denně
Vyjíždějící celkem	17 636	12 313	5 253	808	1 778	4 076	3 103	2 188	355	5	5 323	1 330	3 700
v tom:													
vyjíždí v rámci okresu	9 005	6 689	3 173	410	702	2 134	1 842	1 384	216	1	2 316	1 159	2 260
vyjíždí do jiných okresů kraje	4 205	3 055	1 170	198	505	1 040	744	485	80	3	1 150	110	900
v tom okres:													
Jeseník	14	5	3	-	1	2	-	2	-	-	9	1	1
Olomouc	3 597	2 656	1 040	181	446	904	642	410	70	3	941	80	751
Přerov	541	361	115	13	54	124	95	66	9	-	180	29	143
Šumperk	53	33	12	4	4	10	7	7	1	-	20	-	5
vyjíždí do jiných krajů	4 066	2 255	776	176	489	769	470	297	53	1	1 811	51	525
vyjíždí mimo ČR	360	314	134	24	82	133	47	22	6	-	46	10	15
Obec vyjížděky:													
Alojzov	69	56	32	6	7	15	15	13	-	-	13	2	7
vyjíždí v rámci okresu	53	47	27	5	4	14	13	11	-	-	6	2	6
vyjíždí do jiných okresů kraje	8	6	2	-	2	1	1	2	-	-	2	-	1
vyjíždí do jiných krajů	8	3	3	1	1	-	1	-	-	-	5	-	-
Obec dojížděky:													
Prostějov	39	35	19	3	4	11	8	9	-	-	4	1	4
Bedihošť	215	167	71	14	23	52	45	26	7	-	48	7	34
vyjíždí v rámci okresu	141	116	50	10	14	34	33	19	6	-	25	4	25
vyjíždí do jiných okresů kraje	44	33	14	3	6	12	7	4	1	-	11	2	6
vyjíždí do jiných krajů	24	13	5	-	2	6	2	3	-	-	11	1	2

Postup

- pracujete s hodnotami ve sloupci „**Celkem**“ (3. zleva)
 - ne „Vyjíždějící celkem“, v tom je i dojíždka do škol!
- zjišťujete, zda počet vyjíždějících do okresního města činí **30 a více %** z vyjíždějících celkově
- pokud u obce není uveden počet vyjíždějících do okresního města...
 - A) ale do jiného ano, potom obec patrně nepatří do vašeho spádového regionu
 - B) ani do žádného jiného, může být celkový počet vyjíždějících příliš nízký a zařazení do spádového regionu je třeba zhodnotit i **prostorově** (spádový region by měl být pokud možno souvislý)

Výstup 9. cvičení

- **tabulka**

- všechny obce v okrese
- pro každou uveden podíl vyjíždějících do zaměstnání do okresního města na vyjíždějících do zaměstnání celkově
- zvýrazněny obce, kde tento podíl činí nejméně 30 %

- **mapa**

- vymezení pracovního spádového regionu okresního města v rámci jeho okresu
- grafické srovnání s jeho obvodem ORP

- **komentář** (viz dále)

Výstup 9. cvičení – komentář

- zhodnocení rozsahu vymezeného regionu ve srovnání s okresem a obvodem ORP daného města
 - má tvar funkčního regionu nějaké nepravidelnosti, deformity? Co může být příčinou?
 - jak a proč se vámi zjištěný region liší od administrativního?
 - je pravděpodobné, že by byl zjištěný rozsah jiný při započtení obcí mimo okres?
 - jací jsou největší „konkurenti“ vašeho střediska a proč?
 - jaké faktory by mohly mít v budoucnu dopad na podobu vámi vymezeného regionu? A jaký dopad by to byl?
- bylo použité kritérium (30 %) vhodné?
 - nebo se vám zdá vysoké, nízké?
 - má určená metodika nějaké jiné nedostatky?

Odevzdání 9. cvičení

- Toto cvičení vypracuje **každý samostatně**
- každý si tedy vybere **jiný okres**
 - v rámci kraje kterým se zabýváte v ostatních cvičeních
 - domluvte se ve skupině
 - prosím nebrat městské a „příměstské“ okresy
- rozsah
 - tabulka, mapa
 - komentář cca 1 strana A4
- termín: **10. 5.** ve 20.00
- 3 prezentace na semináři **11. 5.**

- kdyby cokoli nebylo jasné
 - t.n@mail.muni.cz

Děkuji za pozornost
a přeji hezký zbytek týdne 😊